

Δελτίο Τύπου 6.10.2017

Συνέντευξη Τύπου της Πανελληνίας Ένωσης Μεταφραστών

Η Μετάφραση & Διερμηνεία σήμερα: γιατί η Ελλάδα χάνε(τα)ι στη μετάφραση

Παρασκευή 6 Οκτωβρίου 2017 στις 12.00

Πληροφορίες: 2310 266308, 6948287016 (10.00-14.00 καθημερινά)

Στις 6/10/2017 η Πανελλήνια Ένωση Μεταφραστών ενημέρωσε τα ΜΜΕ της χώρας, στην αίθουσα της ΕΣΗΕΜ-Θ, στη Θεσσαλονίκη, για το βαρύ τίμημα που πληρώνει η Ελλάδα εξαιτίας της έλλειψης εθνικής μεταφραστικής πολιτικής, και παρουσίασε τη δημόσια δράση της. Στη συνέντευξη Τύπου μίλησαν ο άρτι απελθών (13^{ος}) Πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μεταφραστών (FIT) Δρ Χένρι Λιου, ως Επίτιμος Σύμβουλος της Ομοσπονδίας, ο Πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Μεταφραστών (ΠΕΜ) κος Φώτης Φωτόπουλος, και το πρώην μέλος Δ.Σ. της FIT κα Μαρία Μουσαφίρη.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΥΝΗΜΜΕΝΕΣ

Ακολουθεί σύνοψη των κύριων σημείων:

Η Ελλάδα δεν έχει μεταφραστικό «πρόσωπο» στο διεθνές σύστημα διακρατικών σχέσεων

- Ο διπλωματικός κλάδος χρειάζεται πολύ περισσότερη υποστήριξη από Ελληνόφωνους μεταφραστές και διερμηνείς από αυτή που του παρέχει το κράτος, κυρίως σε νέες γλώσσες εργασίας: Εβραϊκή, Τουρκική, Ρωσική, Φαρσί, Αζέρι, Αραβική, Κινεζική και άλλες.
- Το ΥΠΕΞ έχει τη Μεταφραστική του Υπηρεσία (μερικές δεκάδες μεταφραστές) για τις δικές του και μόνο ανάγκες.
- Τα άλλα Υπουργεία αγωνίζονται με έναν πολύ μικρό αριθμό τακτικών υπαλλήλων μεταφραστών (όχι διερμηνέων). Ο αριθμός αυτών μειώνεται σταδιακά γιατί: α) δεν γίνονται προσλήψεις, β) δεν συνάπτονται σταθερές σχέσεις εξωτερικών συνεργασιών, γ) οι ΠΕ Μεταφραστές ζητούν μετάταξη σε διοικητικούς κλάδους για να εξελιχθούν, δ) δεν τους επιτρέπεται να βεβαιώνουν με τη δική τους υπογραφή την ακρίβεια των μεταφράσεών τους, ε) τους ανατίθενται άσχετα καθήκοντα γραμματειακής φύσης.

Διεθνές εμπόριο και τεχνολογία: η Ελλάδα διαθέτει σπουδαίο ανθρώπινο δυναμικό, αλλά όχι εθνική μεταφραστική πολιτική.

- Το Τμήμα Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης & Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου παράγει κάθε χρόνο πτυχιούχους και μεταπτυχιακούς μεταφραστές και διερμηνείς.

- Αποφοίτους μεταπτυχιακών προγραμμάτων μετάφρασης και διερμηνείας παράγουν επίσης το Αριστοτέλειο και το Καποδιστριακό.
- Το ΤΕΙ Ηπείρου διαθέτει ένα εξειδικευμένο τμήμα που επίσης συνεισφέρει πτυχιούχους.
- Ομοίως, διαθέτουμε ελληνόφωνους επαγγελματίες που αποφοιτούν από έγκυρα πανεπιστήμια της Ευρώπης, της Ρωσίας και άλλων χωρών.
- Πολλοί και οι απόφοιτοι ξενόγλωσσων φιλολογιών που με επιπρόσθετη εκπαίδευση μπορούν να εισέλθουν στο χώρο της μετάφρασης και διερμηνείας.
- **Αποφοίτους έχουμε, και μάλιστα καλούς, αλλά πολιτική δεν έχουμε.**
- Η Ελλάδα ήδη έχει ακάλυπτες ανάγκες στην «χαμηλού επιπέδου» διπλωματία που διεξάγεται μεταξύ επιχειρήσεων στο εμπόριο, στις επενδυτικές σχέσεις, στον τομέα της εισαγωγής και εξαγωγής τεχνολογίας.
- Ενέργεια – ενεργειακή σύνδεση με Ισραήλ-Κύπρο-Ιταλία (ίσως και Τουρκία): πάμε στο άγνωστο με βάρκα τη μεταφραστική ελπίδα. Δεν έχουμε σκεφτεί ως Ελλάδα πόσους μεταφραστές και διερμηνείς θα χρειαστούμε, σε ποιο βάθος χρόνου και πού θα τους βρούμε ή πώς θα τους παράγουμε.

Η μετάφραση & διερμηνεία είναι ευκαιρία να δημιουργηθούν χιλιάδες ποιοτικές θέσεις εργασίας

- Είναι πολλές χιλιάδες οι θέσεις εργασίας που μπορούν να δημιουργηθούν χάρη σε μια εθνική μεταφραστική πολιτική η οποία **θα παράγει Ελληνόφωνους μεταφραστές και διερμηνείς που συνδυάζουν δυτικοευρωπαϊκές γλώσσες εργασίας με μία από τις εξής: Ρωσική, Τουρκική, Αραβική, Φαρσί, Εβραϊκή, Ουρντού, Χίντι, Κινεζική.**
- Ήδη γίνονται προσπάθειες από μη κρατικούς φορείς, π.χ. το Μορφωτικό Ινστιτούτο του Ιράν προσφέρει μαθήματα Φαρσί (Περσικής) στην Αθήνα. Πολλοί προσπαθούν να μάθουν την Τουρκική και την Αραβική από ιδιώτες. **Και το ΑΠΘ μόλις δημιούργησε επώνυμη έδρα Ρωσικής Γλώσσας και Πολιτισμού.** Αλλά οι προσπάθειες αυτές δεν έχουν ενιαία κατεύθυνση. Η Ελλάδα ως χώρα απουσιάζει, παρά το ότι η προσπάθεια που θα απαιτηθεί είναι συγκριτικά ασήμαντη.

Και γιατί να μη μιλάμε απλώς Αγγλικά ή Γαλλικά; Γιατί να μην ξεχάσουμε τα Ελληνικά ως γλώσσα εργασίας;

- Διότι η χρήση της Ελληνικής αποτελεί στρατηγικό πλεονέκτημα στον 21^ο αιώνα. **Η Ελληνική γλώσσα είναι για την Ελλάδα ό,τι ο εμπορικός στόλος του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα: ο κυριότερος παράγοντας μεγιστοποίησης της ήπιας ισχύος της χώρας.**
- Τρία παραδείγματα:
- **Ενημέρωση και παραπληροφόρηση (fake news):** Όταν αρκούμαστε στη χρήση μιας ΜΗ μητρικής γλώσσας, και πολύ περισσότερο όταν αρκούμαστε στην Αγγλική, **πληροφορούμαστε μόνο όσα μας επιτρέπουν τα ξένα ΜΜΕ να μάθουμε.**
- **Εικόνα της Ελλάδας:** Ξέρουμε τι γράφουν οι Κινέζοι στην Κινεζική για την Ελλάδα; Γράφουν πολύ διαφορετικά απ' αυτά που εμφανίζουν στην αγγλική έκδοση της China Daily. Αυτό πρέπει να ενδιαφέρει την Ελλάδα, διότι έχει καταστεί μέρος του σχεδίου «Μία ζώνη, ένας δρόμος». Οι Ελληνόφωνοι μεταφραστές και διερμηνείς αποδίδουν με πληρότητα, ακρίβεια και εγκυρότητα ακόμη και την παραμικρή απόχρωση του διεθνούς λόγου. Επίσης, είναι ελάχιστες οι ιστοσελίδες του κράτους και της αυτοδιοίκησης που είναι διαθέσιμες σε άλλες γλώσσες, έστω στην Αγγλική. Αυτή η εσωστρέφεια ζημιώνει σοβαρά την εικόνα της χώρας αλλά και των ιδιωτικών πρωτοβουλιών της – η εξωστρέφεια, ο τουρισμός, οι οικονομικές σχέσεις περνούν πρώτα απ' όλα από μια καλά μεταφρασμένη διαδικτυακή παρουσία τόσο στην Αγγλική όσο και στις γλώσσες των χωρών με τις οποίες επιθυμούμε να συνάψουμε επωφελείς σχέσεις.

- **Ασφάλεια:** Ήλθαν και θα συνεχίσουν να έρχονται στην Ελλάδα πολλοί υπήκοοι τρίτων χωρών, κυρίως από τη Συρία, το Ιράκ, την Τουρκία, το Αφγανιστάν, αλλά και από αφρικανικές χώρες ως πρόσφυγες και μετανάστες. Οι κρατικές υπηρεσίες ήταν τελείως απροετοίμαστες. Καλώς εστίασαμε στις άμεσες ζωτικές τους ανάγκες: τροφή, ένδυση, στέγαση. Ωστόσο, η χώρα οφείλει επίσης να γνωρίζει ποιος είναι ποιος. Ήδη φάνηκαν οι συνέπειες της αμέλειας να χαράξει μια εθνική μεταφραστική πολιτική που να προωθεί την παραγωγή Ελληνόφωνων μεταφραστών και διερμηνέων με γλώσσες εργασίας την Αραβική, την Κουρδική, την Παστού και άλλες. **Αυτή η αμέλεια συνεχίζεται.** Παρά τη μεγάλη εισροή των τελευταίων δύο ετών, δεν έχουμε διδαχθεί τίποτε, αφού καμιά στροφή προς αυτές τις γλώσσες εργασίας δεν προωθείται στα ΑΕΙ αλλά και στον γενικό πληθυσμό. **Η Ελλάδα συνεχίζει να αγνοεί τους κινδύνους που προέρχονται από τον περίγυρό της.**

Μεταφραστική Υπηρεσία του ΥΠΕΞ: το κράτος εν κράτει του δικτύου «συνεργαζόμενων μεταφραστών»

- Η Μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών διαθέτει δικούς της οργανικούς υπαλλήλους που καλύπτουν τις ανάγκες του ΥΠΕΞ.
- Παράλληλα, συντηρεί ένα δίκτυο συνεργαζόμενων μεταφραστών οι οποίοι είναι μάλλον ελεύθεροι επαγγελματίες. Το δίκτυο αυτό λειτουργεί τελείως αδιαφανώς: δεν γνωρίζουμε πόσοι, ποιοι, για πόσο διάστημα, με πόση πείρα, με ποιες απολαβές κ.λπ. αποτελούν αυτό το δίκτυο.
- Οι «συνεργαζόμενοι μεταφραστές» δεν παρέχουν υπηρεσίες διερμηνείας, αλλά μόνο μετάφρασης.
- Ο δημόσιος τομέας και η αυτοδιοίκηση αγνοούν ότι όταν εμπιστεύονται τυφλά τη Μ.Υ. του ΥΠΕΞ, στην πράξη αναθέτουν στην ελεύθερη αγορά τις μεταφραστικές τους εργασίες, νομίζοντας ότι αυτές τις εκτελούν δημόσιοι υπάλληλοι. Ωστόσο, τα μέλη της ΠΕΜ είναι πράγματι ελεύθεροι επαγγελματίες, χωρίς καθόλου να υστερούν σε πείρα ή προσόντα.
- Πρόκειται λοιπόν για στρέβλωση του ανταγωνισμού, αφού οι «συνεργαζόμενοι» απλώς έτυχε να συνεργάζονται με το ΥΠΕΞ. Κανένα εξ ορισμού πλεονέκτημα δεν παρέχουν – ίσα ίσα, η εμπειρική τεκμηρίωση δείχνει ότι πολλές φορές το αποτέλεσμα είναι κακής ποιότητας, διότι η διασφάλιση ποιότητας απαιτεί σύστημα και μέθοδο, κάτι που η Μεταφραστική Υπηρεσία του ΥΠΕΞ δεν διαθέτει.
- Η Μεταφραστική Υπηρεσία απορροφά ιδιωτικό έργο ως οιονεί εταιρεία, μάλιστα όλο και περισσότερο αξιοποιεί αυτό το αδιαφανές δίκτυο «συνεργαζόμενων» για μεταφράσεις προς την αντίστροφη κατεύθυνση, δηλαδή προς την ξένη γλώσσα. **Από πού κι ως πού μπορεί να το κάνει αυτό χωρίς εχέγγυα και διαδικασίες;** Καταλήγουν στα χέρια ξένων υπηρεσιών έγγραφα κακομεταφρασμένα και ανακριβή, τυπωμένα ωστόσο στο επιστολόχαρτο της Μεταφραστικής Υπηρεσίας του ΥΠΕΞ, έγγραφα τα οποία συχνά κοστίζουν **περισσότερο στους πολίτες** απ' ό,τι χρεώνουν οι φορολογούμενοι ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Το ΥΠΕΞ ανακοίνωσε ότι θα προχωρήσει στην προκήρυξη θέσεων για περισσότερους «συνεργαζόμενους». Αναμένουμε τους όρους της προκήρυξης μέσα στους επόμενους μήνες και απαιτούμε πλήρη διαφάνεια. Θεωρούμε ότι η αποστολή της Μ.Υ. δεν μπορεί να είναι η υποκατάσταση της ελεύθερης αγοράς, και μάλιστα με τόσο πτωχής ποιότητας αποτελέσματα. Οφείλει να περιοριστεί στην εκτέλεση αυστηρά κρατικού μεταφραστικού έργου.

Πρόσφατη δράση της Πανελληνίας Ένωσης Μεταφραστών

1. Ενημέρωση του προέδρου και μελών της Διαρκούς Επιτροπής Άμυνας & Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής.
2. Συνομιλίες με τη διοίκηση του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης.

3. Συνδιοργάνωση με το Ιόνιο Πανεπιστήμιο του 1ου Συνεδρίου Επαγγελματιών Μετάφρασης και Διερμηνείας στην Ελλάδα (Αθήνα, 30/9 και 1/10/2017).
4. Εορτασμός στις 30 Σεπτεμβρίου της Παγκόσμιας Ημέρας Μετάφρασης που τέθηκε υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών.
5. Επίσκεψη σε καταυλισμούς προσφύγων.
6. Ενημέρωση του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας κ. Α. Τζιτζικώστα.

Χρήσιμες πληροφορίες για την ΠΕΜ:

- Εδρεύει στη Θεσσαλονίκη.
- Είναι η μεγαλύτερη και παλαιότερη ένωση επαγγελματιών της γλωσσικής βιομηχανίας στην Ελλάδα.
- Ιδρύθηκε το 1963 και από το 1969 είναι μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μεταφραστών (FIT).
- Διαθέτει περίπου 300 μέλη, αριθμός που αυξάνεται συνεχώς.
- Τα μέλη της ΠΕΜ εκπροσωπούν πάνω από 30 γλώσσες εργασίας. Τα γλωσσικά ζεύγη είναι πολλαπλάσια.
- Οι επαγγελματίες μεταφραστές και διερμηνείς αποτελούν κορυφαίο παραγωγικό κύτταρο για την Ελλάδα, παράγοντας καθημερινά διανοητικό προϊόν υψηλού επιπέδου και προστιθέμενης αξίας σε κάθε τομέα της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Η τεχνολογική και πνευματική καινοτομία είναι μέρος της καθημερινότητάς τους. Η δε εξωστρέφεια και η εξαγωγή υπηρεσιών είναι για τους περισσότερους καθημερινή πραγματικότητα. Δεν υπάρχει τομέας της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας που να μη χρειάζεται τακτικά τους επαγγελματίες μεταφραστές. Για πολλές μάλιστα δραστηριότητες η συμβολή τους είναι καθοριστική: χωρίς αυτούς δε γίνεται – ή δε γίνεται με ωφέλιμο για όλους τρόπο.